

©J.W. Cappelen AS 2002

Materialet på dette nettstedet er omfattet av åndsverkslovens bestemmelser. Det er lagt ut for at du skal kunne lese det på skjerm (+ ev. andre tilsiktede utnyttelsesmåter). Uten særskilt avtale med Cappelen er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring utover dette bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Widar Aspeli Nattsang

Loffe bråvåkner. Kroppen er i helspenn. Han spretter opp og skaller hodet i sengebunnen på overkøya, banner og svinger beina ut på golvet mens han sjekker panna. Det blør ikke.

Slapp av, Loffe!

Han trekker pusten og forsøker å se gjennom mørket. Langsamt vokser konturene av hytta fram. Bordet og de grove stolene. Hjørneskapet. Han skimter vinduet som en svakt lysere firkant bak gardina som er trukket for. Det er kjølig i rommet, men ikke kaldt. Likevel skjelver han.

Loffe strekker ut hånda for å finne lommelykta på stolen ved køyesenga. Han banner da den skjeve lillefingeren velter lykta. Sjøl om de verste smertene har gitt seg, har han ikke kontroll over fingeren.

Da hører han det igjen. Det var derfor han våkna. Han lister seg mot vinduet og trekker gardina til side. Det er stupmørkt, men stjerneklart. De fjerne fjellene lager ei hakkete horisontlinje.

Bilen høres tydelig nå, og Loffe vurderer et kort øyeblikk om han skal smette ut i natta og skjule seg i krattene lenger oppe i lia, men slår det fra seg. Sannsynligheten for at bilen skal til denne gamle, falleferdige hytta er minimal.

Lysene bikker over bakkekanten. Bilen runder svingen og fortsetter oppover. Rett mot hytta! Er det purken?

Loffe ser som forstenet på lysene som sveiper over tunet. Bilen gjør en sving og stanser, men motoren går. Han blendes av billyktene som bader hytta i lys, og vet han ikke har noen sjanse til å komme unna nå. Hånda låser seg rundt knivskjeftet da bildøra på førersida åpnes. Han skimter to bein som settes i bakken. Hytta er ei felle. Han må slå seg fri og stikke av igjen, men det er umulig uten å bli synlig i lyset fra bilen.

Skrittene kommer nærmere. Fyren går rett mot døra. Loffe må tvinge seg til ikke å skyve litt på gardina for å få bedre overblikk. Døra er låst, og ingen lys er tent i hytta. Loffe må sjanse på at fyren ikke har nøkkel. Skal han hente noe? Sjekke noe? Det er umulig å kjøre feil. Vegen ender her.

Loffe ser den hevede neven, men skvetter likevel da det dundrer på døra. Fingrene knuger knivskjeftet. Han holder pusten, svarer ikke. Fyren går ut av det sterke lyset og rundt hytta. Så hører han skramlinga.

Pokker! Sykkelen!

Mannen kommer trillende med tohjulingen, sender den nedover tunet, inn i mørket bak billyktene, mens latteren trenger inn i hytta, før det igjen dundrer på døra.

– Kom igjen, Loffe. Du kan åpne. Jeg vet du er her!

Trykket forsvinner. Han puster ut, og grepet om kniven løsner. Han går mot døra og åpner.

– Er'e deg. Jeg skvatt!

– Skvett ferdig og bli med meg. Jeg trenger hjelp! Du må jobbe for tak over hodet.

– Ja, jøss, mumler Loffe og lukker døra til hytta før han følger etter Leppa ned mot bilen.

*

Elin stanser videoen og spoler tilbake. Hun snur seg og ser på Jørn.

– Hva synes du?

Du trenger ikke svare, tenker hun. Det ligger tjuvt utpå deg hva du mener. På et vis er hun enig. Klippene på videoen hun har fått fra Peter virker sammenrasket. Hver for seg er scenene greie nok, det er ikke tvil om at Peter og Tore kan spille teater. Men kan det bli noe mer? Konvoluttene med manuset ligger på bordet. Hun gleder seg til å lese det.

– Vel?

– Jeg vet ikke ... begynner Jørn og trekker på skuldrene. Så ser han på klokka. – Vi bør komme oss nedover. Audun plukker oss opp om ti minutter.

Elin merker at Jørn vrir seg unna. Og ennå vet han ikke hva Peter egentlig ber meg om, tenker hun og kjenner seg feig som ikke tør si alt som det er med en gang. For å bli ferdig med det.

Hun tar videoen ut av spilleren, legger den i kassetten og putter manuset i veska.

– Det er jo ikke ferdig. Og hvis de kan teste ut noen av ideene på konserten så ...

– Hele greia virker søkt og syltynt, spør du meg, sier Jørn og går ut.

Elin ser etter kameraten før hun snur seg og roper inn i stua.

– Vi stikker. Ringer når vi skal hentes, roper hun.

– Greit, kommer det fra hengekøya ute på verandaen.

De går snarvegen over mot gangvegen. Jeg må si det, tenker Elin, men kjenner at hun holder igjen. Hun gruer seg for dette.

– Vent litt, sier hun og trekker vennen i skjorteermet. Jørn stanser og ser på henne.

– Okei, sier han før hun rekker å si noe mer. – Jeg synes det var noe dritt. Det er ikke annet enn skrudd oppkok på tjuvlånt tekst.

Elin kjenner seg matt over at Jørn er så negativ.

– Det er jo ikke ferdig! sier hun oppgitt. – Men du må innrømme at det er morsomt når Tore spiller Julia og Peter spiller Spear?

– Spear?

– Ja, du vet ... shake it, spear!

Elin fniser da hun ser det måpende uttrykket til Jørn.

– Herregud, Jørn, er du så stressa for den konserten at du helt har mista evnen til å le?

Jørn river seg løs og holder hendene om hodet før han lar dem synke mens ansiktet sprekker opp i et smil.

– Sorry. Det teaterprosjektet er ditt bord. Jeg har nok annet å tenke på nå.

Elin sier ingenting, hun vet at det er mye for Jørn nå. Likevel er hun irritert på seg sjøl for at hun viker unna.

Det er snart et år siden de dannet *Ekspress*. Med Jørn på gitar, Audun på bass, Trude på trommer og henne sjøl på keyboard. Med egne låter gjorde bandet suksess og ble valgt ut til å representere Oppland i Ungdommens Kulturmønstring i Trondheim. Etter at de kom tilbake har det gått trått med spillinga. Ingen hadde skikkelig fot, og sjøl ikke da Trude fortalte at hun skulle flytte til Oslo, ga Jørn opp. Han mente *Ekspress* kunne bli bra som trio, med Audun på bass, han sjøl på gitar og henne på synth. Elin vet hun fikser trommegroove og loops. Og da *Valdres Råkknrållkåmpani* dro i gang arbeidet med en nattkonsert ute på Vesleøya på sensommeren, var det som om Jørn oppfattet det som ei redningsplanke til den synkende spillegleden i *Ekspress*. Som et av de banda som representerte Oppland på landsmønstringa i UKM var de sjølskrevne. Jørn var fyr og flamme med en gang, og greide å motivere de andre i bandet til å gå for det, sjøl om hun hele tida har vært litt lunken til denne spillejobben. Helt til forespørselen fra Peter dukket opp.

Hun skjønner ikke hva som skjedde. Hun traff Peter i Trondheim. Han var en del av en sprø teatergjeng fra Lillehammer. Elin smiler når hun tenker på Peter som i full James Bond-stil framførte tekster fra Peer Gynt flere steder i Trondheim under landsmønstringa. «My name is Gynt. Peer Gynt.» Hun var sammen med Joachim da. Men da hun tilfeldigvis traff Peter igjen på Lillehammer i sommer, var det som om noe skjedde. Hun fikk ikke Peter ut av tankene, og måtte slå opp med Joachim. Han tok det tungt og vil ikke snakke med henne i det hele tatt lenger. Det er sårt, men hun hadde ikke noe valg.

Nå har Peter og Tore kastet seg over Shakespeare. De skriver på en forestilling som skal spilles på Lillehammer til våren, og vil teste ut noen av ideene på nattkonserten.

Idet de går forbi mekkegarasjen til Pelle og Joachim, kjenner Elin at halsen snører seg. Plutselig er alt vanskelig. Hun vet hun må snakke med Jørn før møtet på Fagernes. Eller skal hun bare gamble med at alt skjærer seg? Jørn er tydelig stressa. Kveldens møte med politikerne er siste sjanse til å få konserten i havn, og hun vet ikke om Jørn tåler en trøkk til nå. Hun kjenner murringa for at hun viker unna. Hva får henne til å tro at det hun skal si er så viktig for ham?

Nå må jeg si det, tenker Elin idet en bil kommer bak dem på gangvegen. Hun kaster et blikk over skuldra, men vet allerede hvem det er. Pelle kommer med den nyeste Mercedesen sin. Stedets nye rånebil. Ascona update, som Jørn harselerer. De trekker ut i vegkanten og hilser da Pelle glir sakte forbi. Hun ser gjennom det åpne sidevinduet at Joachim er med, og kjenner et kaldt gufs gjennom kroppen. Hun bøyer seg ned for å vinke, og oppdager at han bare stirrer rett fram og kun løfter fingeren for å hilse på Jørn som står på den andre sida av veggen.

Da bilen har passert dem, ruser Pelle før han slipper clutchen. Grusen spruter mens bilen forsvinner nedover gangvegen.

Elin ser på Jørn, som står avventende på den andre sida. Hun stirrer ham inn i øynene til han slår blikket ned og ser på klokka.

– Kom igjen, Elin. Vi har dårlig tid, sier han og går raskt nedover.

Elin holder ham igjen.

– Det er Joachim som ikke vil snakke med meg! skriker hun.

– Er det så enkelt?

Hun kjenner seg råtten. Vet at Jørn ikke takler at det har skåret seg mellom henne og Joachim. Men hun kan ikke noe for det. Hun kan ikke være sammen med Joachim når hun ikke greier å tenke på andre enn Peter. Samtidig forstår hun jo at det er vanskelig for Jørn å late som ingenting.

– Vi lar det ligge. Jørn løsner grepet hennes om skjorteermet og går videre.

- Vent, Jørn, det er en ting til ... sier hun og trekker manuset opp av skulderveska.
- Det kan vel vente, Elin. Det er jo ikke sikkert det blir ...
- Peter spør om jeg kan skrive musikken!

Elin ser hvordan ordene borer seg inn i Jørn. Hun vet hvor hårsår han er på dette. Det er greit at hun jobber med tekst, men musikken har hele tida vært hans område i *Ekspress*.

– Hva sa du?

– Du hørte hva jeg sa. Det betyr at jeg ikke kan være med i styringsgruppa. Jeg må konsentrere meg om dette!

Elin hører at stemmen spisses. At hun nærmest skyter ordene over mot Jørn. De blir skarpere enn hun hadde tenkt.

– Men ...

– Men hva da? Tror du ikke jeg greier det?

– Klart du fikser det. Trodde du jeg skulle bryte sammen?

*

Audun og faren venter på dem ved idrettsplassen.

– Venta lenge? spør Jørn idet han og Elin setter seg i baksetet.

– Hele livet, ler faren til Audun og kjører av gårde mens han ler og blunker til dem i speilet. – Hva vil dere høre?

Jørn må smile. Det er standardspørsmålet, sjøl om Audun bare rister på hodet.

– Han skulle ønske han var musiker, sa Audun oppgitt første gangen de snakka om musikkflørten på bilturene. – Han drømmer om å være «on the road» med et band, men står og spiller cover-låter for høyfjellshotell-fiffen.

– Han synger bra, hadde Jørn sagt da de hørte *Steinar og Kompisene* spille til dans på Beito i påsken. Men Audun ville ikke høre.

– Kvalm flørtepus-stemme, hadde han sagt og dratt med seg Jørn tilbake til hytta.

Men Steinar Hagen har lagt sin ære i å holde seg musikalsk oppdatert. Og Jørn må innrømme at akkurat det fikser han rimelig bra. Det er ikke få tøffe riff de har fått presentert i bilen mellom Slidre og Fagernes. Steinar jobber med forsikring og kombinerer gjerne overtidstimer med å kjøre ungdommene. Må jobbe fleksibelt hvis jeg skal kunne spille i helgene, det er mange fredagstimer å ta igjen, pleier han å si.

– Jøss, skulle ønske jeg hadde sjansen dere har nå, sier Steinar Hagen mens de kjører mot hovedvegen. – Blir det mange spillejobber på *Ekspress*?

– Drit i det, kommer det hardt fra Audun. – Få oss til Fagernes nå.

– Klapp igjen, Audun. Det er dere som trenger en manager til å holde styr på møkka.

– Snakk for deg sjøl!

De svinger ut på E 16. Steinar skrur opp volumet på stereoanlegget, legger høyrearmen over ryggstøtet på passasjeret og banker rytmen mot stammen til nakkestøtten.

Men Jørn greier ikke ta inn riff og overganger nå. Han ser bort på Elin, men hun stirrer ut av vinduet. Han kjenner det gnager i magen. Hun drøyde så lenge som mulig med å fortelle at hun skal lage musikken. Det betyr vel at det er vanskelig for henne også. Men han skjønner jo at hun er smigret, sjøl om det er rått parti av Peter som vet hvor skjelven i knea Elin er etter ham.

Skjerp deg! Hvorfor kan han ikke bare unne Elin dette? Det er ingen tvil om at Elin har vel så mange muligheter på synthen sin som han har på gitaren. Og å øve inn noe nytt med *Ekspress* nå er helt utelukket.

Jørn ser bort på Elin, legger hånda på armen hennes.

– Sorry. Du greier det fint.

Elin nikker svakt, men hun fortsetter å stirre ut av vinduet.

Jørn bøyer seg fram mot Audun i forsetet.

– Hvordan tror du møtet går?

Audun trekker på skuldrene.

– Lundsveen er en lunefull fyr. Stryk ham med håra og skaff ham ei god overskrift, så er han med på det meste, sier Steinar og demper musikken. – Han er en politisk kameleon som sjekker vindretningen før han bestemmer seg for hva han skal mene. Han har ett mål i livet.

– Og det er?

– Stortinget, så klart. Har dere forresten hørt denne? fortsetter faren til Audun, mens han skipper til spor 10 og skrur volumet opp igjen. – Det her er heftig. Vi øver den inn nå, og jeg skal banne på at alt fra smådrops til rynkefrie silikonbomber kommer til å koke på dansegulvet i høst.

Jørn ser hvordan ringfingeren finner den heftige rytmen ved første taktslaget. Så eksploderer bilen i et lydinferno som ingen kan slippe unna. Det svinger ei stund, før alt bare blir en vegg av lyd, og idet de passerer Ulnes glir han igjen inn i egne tanker. Han kaster et blick mot Elin, men hun sitter med øynene lukket og er tydelig inne i en annen verden.

Jørn kvekker til da Steinar hoier opp.

– Hallo! Det er 60 her!

Jørn ser opp og får med seg en svart Audi som raser forbi dem på strekningen før Strand kirke. Han kaster et blick på speedometeret til Steinar og ser at de kjører i 80.

Audun snur seg.

– Fikk du sett igjennom videoen, Elin?

– Ja.

– Vel?

Elin trekker på skuldrene. Jørn merker at han ikke orker ei runde til på dette nå.

– Det kan bli bra. Du kan jo se for deg Peter som Romeo og Tore som Julia!

Audun måper.

– Det mener du ikke?

– Hvorfor ikke? kommer det kjapt fra Elin.

Musikken dempes.

– Hallo, hva er det jeg hører? sier Steinar. – Skal en snabelfyr spille den mest romantiske damerolla i historien? Jeg husker verandascena med den smellvakre ...

Jørn holder pusten, vet lunta er tent.

– Og hva så? tordner Elin. – Har du tenkt på at det ikke fantes kvinnelige skuespillere da Shakespeare skrev «Romeo og Julie»? At rollen opprinnelig ble spilt av en «snabelfyr»!

*

Loffe merker hvordan han spenner musklene når det blir tettere mellom husene. De er på veg mot Fagernes. Leppa har ikke sagt mye på turen, men Loffe merker spenningsnivået i bilen.

– Hvor skal vi nå? hadde han spurt da de kjørte vekk fra Halvorstølen.

– Ut i verden igjen. Du kan ikke melde deg helt ut! hadde Leppa sagt og slengt over ei avis. Loffe hadde bladd raskt igjennom uten å finne noe av interesse. Han kjenner seg usikker på hvorfor kameraten plutselig henter ham. Vet bare at han må følge opp. Han skylder husleie for sommeren.

– Vet om ei hytte som ligger bra til. Ingen har brukt den på mange år. Unntatt jeg, hadde Leppa sagt den natta tidligere i sommer da Loffe kom med brukket lillefinger og sterkt behov for å forsvinne fra overflata ei stund.

De rappa en sykkel på veg opp på fjellet.

– Du må greie deg sjøl. Du finner mat i hyttene, men hold deg unna de nærmeste. Vær sykkelturist.

Det ble en spesiell sommer. Han sykla om natta. Fant tomme hytter og brøt seg inn for å skaffe mat. Stjal fiskeutstyr og tok opp igjen det han hadde brukt massevis av tid på i ungdommen. Greidde seg bra sjøl om lillefingeren verka. Smertene ga seg etter hvert, men fingeren grodde skjevt og hekta borti overalt. Det var som om hodet ikke greidde å justere bevegelsene helt. Det beste hadde sikkert vært å kappe den av, men Loffe visste at han ikke ville gjøre det. Han blir i stedet sittende og gni på fingeren mens de kjører langs fjorden.

– Glem fingeren!

Loffe skvetter av det brå utbruddet fra Leppa.

– Jeg gnir for *ikke* å glemme, hveser han og ruller sammen avisa. Slår den mot dashbordet.

De kjører fort. Loffe ser bort på kameraten. Kjenner at han er litt på tuppa, at han ikke liker å være tilhenger og ikke ha oversikt.

– Hvor skal vi?

– Fagernes. Har du penger?

Loffe hveser og merker at hånda automatisk søker kniven. Han har ikke tenkt på spenn sida han kom opp på fjellet, likevel hogger det til da Leppa bringer det på bane.

– Niks.

– Da har vi litt å ordne.